

ganste særlige Forhold, gøre. Men man skal helst lade være at foreskrive det, naar det kommer frem under saadanne Former, der gøre disse Folk til mindre heldige Raadgivere, end de kunde have været, naar Dommeren kunde være kommen til dem under andre Former. Den Vejledning, han som Jurist maa ønske og trænge til, naar der er Tale om ganste specifikke Sforhold, for at komme til den rette Forstaaelse af de Spørgsmaal, som kunne komme frem under Sagen, vil han ogsaa kunne faa ved at raadspørg sig med Mænd, som han har Tillid til i saa Henseende. I det sidste Tilfælde ere de paagældende Mænd ikke ansvarlige, ikke Meddommere, det hele Ansvar kommer til at hvile paa den juridiske Dommer, det er rigtigt nok. Men jeg frygter for, at det Medansvar, man vil paabyrde de søjndige ved at lade dem dømme i Sagen efter den Rettergangsmåde, vi nu have, vil ikke virke bedre, end hvis Dommeren henvendte sig til en hvilken som helst Mand, han kendte og havde Tillid til. Jeg tror endog, at man vil være bedre hjulpen i det sidste Tilfælde. Naar vi faa en ny Sölov, navnlig en Sölov, som bliver saa fortræffeligt og klart affattet, som jeg haaber, at den Sölov vil blive, som vi behandlede for lidt siden, naar den forlader Rigsdagen, er der for saa vidt ogsaa mindre Trang til et søjndigt Element i Sretterne, end der hidtil har været, som Dommeren da vilde have klarere Regler at gaa efter i ethvert enkelt Tilfælde, og det saa blot gælder for ham at kunne opfatte de paagældende Forhold rigtig, og han vil i saa Henseende være assisteret ved den Vejledning, han kan faa af uafhængige og skønne Mænd, der altid ville kunne udnævnes i saadanne Sager.

Jeg tror ikke, at der er Fare ved at vente med hele denne Omordning af Retterne udenfor København, indtil vi komme til en Omordning af den civile Retspleje, og jeg kan ikke se, at der er en nær Forbindelse med det Lovforslag, vi nu behandle, og Forslaget om en Sölov. Saa vidt jeg kan skønne, er der ikke det mindste i Vejen for, at en Sölov kan gennemføres og arbejde heldigt, uden at man behøver det Apparat, som man her vil indføre. Paa den anden Side turde man jo haabe, at vi nu endelig ikke staa saa overmaade langt borte fra at faa den Reform i den civile Retspleje, som den ærede Justitsminister allerede for 14 Aar siden, tror jeg, har arbejdet saa udmærket paa. Sagen har jo hvilet i 14

Aar, men det synes at lysne lidt op for den nu, saa at vi kunne vente snart at komme til at arbejde paa Sagen. Jeg tror ikke, at der vil være tabt meget, om vi lod den Lov, som her foreligger, i alt Fald for Sretternes Bedkommende, hvile, indtil vi se, hvorledes det stiller sig med Hensyn til Omordningen af den civile Retspleje.

Th. Nielsen: Det her foreliggende Lovforslag omhandler jo et Emne, som er en gammel Betændt i Rigsdagen, og det har, forekommer det mig, været godkendt, baade af dette Ting og af det andet Ting. I Folketinget har Forslaget i alt Fald været vidt fremmet, og det endog uden at det den Gang havde et saa klart Forslag at støtte sig til, som nu ligger for, nemlig Forslaget om Söloven. Naar denne bliver vedtaget, vil den Lov, vi her behandle, jo komme til at slutte sig nøje til den. Det forekommer mig derfor, at naar Rigsdagen i sine Grundtræk har kunnet godkende det Forslag, som vi nu behandle, den Gang da man ikke havde saa klart Grundlag at slutte sig til som nu, vil den forhaabentlig, naar Söloven er vedtagen, kunne godkende det læge Element, og det forekommer mig, at der er meget mindre Betænkelse ved det nu, da man kan gaa ud fra, at det Lovforslag, vi nu behandle, ikke udkommer, inden den tilsvarende Sölov er udkommen. Naar Rigsdagen tidligere altsaa har kunnet overse de Betænkigheder, der kunne være ved at tage det læge Element med, saa maatte der saa meget mindre være Grund til nu at nære Betænkigheder. For Resten kan jeg godt erkende Rigtigheden af forskellige Ting af, hvad den ærede sidste Taler fremførte, men jeg trøster mig til, at den Sölov, som vi nu forhandlede, og som forhaabentlig bliver gennemført samtidig med Loven om Sretterne, er saa klar, at ogsaa Lægmand ville være i Stand til at sætte sig ind i de Spørgsmaal, Lægmand, som man desuden maa gaa ud fra ere kendte med disse Forhold, saaledes at det ikke skal forvolde videre Bæmskelighed; jeg vil derfor meget nødig, at man skulde vedtage dette Forslag uden at tage det læge Element med. Altsaa lad os kun prøve paa det og lad os ikke skyde det ud, netop naar man kan faa det. Det forekommer mig i hvert Fald, at skønt det læge Element ganske vist ikke har de juridiske Betingelser for at kunne sætte sig ind i Sagerne, saa har det paa den anden Side andre Betingelser, som netop Juristerne mangle, og jeg mener, at det vilde være urimeligt at